

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Cod școală	Cod clasă	Cod elev

BROȘURA 2

TEST-JOC

Testul-joc are două părți. Pentru fiecare dintre acestea ai la dispoziție 45 de minute. Între cele două părți vei avea o scurtă pauză!

Testul-joc cuprinde texte, imagini și o serie de instrucțiuni.

Asigură-te că înțelegi ceea ce ți se cere.

Pe parcursul testului vei întâlni trei categorii de întrebări:

- Unele întrebări solicită alegerea din 4 opțiuni. În acest caz, încercuiește răspunsul pe care-l consideri corect, ca mai jos.
Albă ca Zăpada este o fată:
A. roșcată
B. blondă
 C. brunetă
D. cu părul alb ca zăpada
- Alte întrebări îți vor solicita completarea unor spații punctuate sau a unor casete, cu text sau cu desen.
- De asemenea, unele solicitări vor consta în a trasa săgeți de corespondență între diferite cuvinte și/sau imagini.

„Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

PARTEA I

Domnul Goe

text adaptat după Ion Luca Caragiale

Ca să nu mai rămână repetent și anul acesta, mam' mare, mamița și tanti Mița i-au promis tânărului Goe să-l ducă la București de sărbătoarea națională. Așa că, destul de dimineață, dumnealor, frumos gătite, împreună cu tânărul Goe, așteaptă cu multă nerăbdare, pe peronul din Ploiești, trenul accelerat care trebuie să le ducă la București. Domnul Goe este foarte impacientat și, cu un ton de comandă, zice încruntat:

– Mam' mare! de ce nu mai vine?... Eu vreau să vie!

– Vine, vine acuma, puișorul mami! răspunde cucoana și-l sărută pe nepoțel; apoi îi potrivește pălăria. Tânărul Goe poartă un frumos costum de marinar, inclusiv pălărie de paie.

Sosește trenul, care este plin... Dar, cu multă bunăvoință din partea unor tineri politicoși, se fac locuri pentru doamne. Trenul a plecat... Goe nu vrea să intre în compartiment; vrea să șadă pe coridor cu bărbații.

– Nu!... nu e voie să scoți capul pe fereastră, mititelule! zice unul dintre tineri.

– Ce treabă ai tu, urâtule? zice mititelul. Și după ce se strâmbă la urât, se spânzură iar cu amândouă mâinile de vergeaua de alamă și scoate iar capul. Dar n-apucă să răspundă ceva urâtul, și mititelul își retrage îngrozit capul gol înauntru.

– Mamițoo! mam' marea! tanti! zbiară Goe.

– Ce e? Ce e? sar cocoanele.

– Să oprească! zbiară și mai tare Goe, bătând din picioare. Mi-a zburat pălăria! să oprească!!! Tocmai atunci apare și conductorul.

– Biletele, vă rog! Cucoanele arată biletele dumnealor, explicând domnului conductor de ce nu poate și Goe să facă același lucru: fiindcă biletul era în panglica pălăriei, și, dacă a zburat pălăria, firește c-a zburat cu panglică și cu bilet cu tot. Dar avea bilet...

– Parol! chiar eu l-am cumpărat! zice tanti Mița.

Conductorul însă nu înțelege, pretinde bilet; dacă nu, la stația apropiată, trebuie să-l dea jos pe domnul Goe. Așa scrie regulamentul: dacă un pasager n-are bilet și nu declară că n-are bilet, i se ia o amendă de 7 lei și 50 de bani, și-l dă jos din tren la orice stație.

– Dar noi n-am declarat? strigă mamița.

– Ce e vinovat baiatul dacă i-a zburat pălăria? zice mam' mare.

– De ce-a scos capul pe fereastră? eu i-am spus să nu scoată capul pe fereastră!

– Nu-i treaba dumitale! ce te-amesteci d-ta? zice tanti Mița urâtului...

– Uite ce e, cucoană - zice conductorul – dacă vreți ca băiatul să rămână în tren, pe lângă amendă trebuie să plătiți un bilet de 2 lei și 50 de bani.

– Să mai plătim? păi n-am plătit o dată?

– Și pe deasupra încă 1 leu și 25 de bani suprataxă.

– Și pe deasupra?...

În sfârșit, n-au ce să facă. Trebuie să plătească biletul. Păcat însă de pălărie!... Ce-o să facă Goe la București cu capul gol? s-ar întreba oricine, care nu știe câtă grijă are mam' mare și câtă prevedere. Cum era să plece baiatul numai cu pălăria de paie? Dacă se întâmplă să plouă, ori e răcoare? și mam' mare scoate din săculețul ei un beret apoi, așezându-i frumos beretul:

- Parcă-i șade mai bine cu beretul!... zice mam' mare scuiându-l să nu-l deoache.
- Cu ce nu-i șade lui bine? adaugă tanti Mița, și-l scuipe și dumneai și-l sărută.
- Lasă-l încolo! că prea e nu știu cum!... Auzi d-ta! pălărie nouă și biletul! zice mamița, prefăcându-se foarte supărată.
- Să fie el sănătos, să poarte una mai bună! zice mam' mare.

Dar mamița adaugă:

- Da' pe mamițica n-o pupi?
- Pe tine nu vreau! zice Goe.
- Așa? zice mamița. Lasă!... și-și acoperă ochii cu mâinile și se face că plânge.
- Las' că știu eu că te prefaci! zice Goe.
- Ți-ai găsit pe cine să-nșeli! zice mam' mare.

Mamița începe să râdă; scoate din săculeț ceva și zice:

- Cine mă pupă... uite!... ciucalată! Mamița pupă pe Goe, Goe pe mamița și, luând bucata de ciucalată, iese iar pe coridor.

Pe când Goe își mănâncă afară ciucalata, cocoanele se iau cu vorba... Trenul aleargă acum cu mare viteză spre București.

- Ia mai vezi ce face băiatul afară! zice mamița către mam' mare.

Mam' mare se ridică bătrânește și se duce pe coridor. Goe nicăieri.

- Vai de mine! țipă cucoana, nu-i băiatul!... s-a prăpădit băiatul! și toate cucoanele sar...
- A căzut din tren băiatul! Țațo, mor! Dar deodată, cu tot zgomotul trenului, se aud bubuituri în ușa compartimentului unde nu intră decât o persoană.

- Goe, maică! Acolo ești?

– Da!

- Aide! zice mam' mare, ieși odată! ne-ai speriat.

– Nu pot! zbiară Goe dinăuntru.

- E încuiat! zice mam' mare, vrând să deschidă pe dinafară.

– Nu pot deschide! zbiară Goe disperat.

– Vai de mine! îi vine rău băiatului înăuntru! În sfârșit, vine conductorul și-l eliberează pe captiv, pe care toate trei cocoanele îl sărută dulce, ca și cum l-ar revedea după o îndelungată absență. Și mam' mare se hotărăște să stea pe coridor, să-l păzească pe Goe, să nu se mai întâmple ceva pușorului. Pușorul vede o linie de metal în colțul coridorului, care are la capătul de sus un mâner. Se suie-n picioare pe un geamantan, pune mâna pe mâner și începe să-l tragă.

– Șezi binisor, pușorule! să nu strici ceva! zice mam' mare. Trenul își urmează drumul cu mare viteză. Dar deodată s-aude un șuier și trenul se oprește pe loc, producând o zguduitoră puternică. Toți pasagerii sar înspăimântați la ferestre, la uși, pe scări...

– Goe! pușorule! Goe! strigă tanti Mița și se repede afară din compartiment. Goe este pe coridor...

De ce s-a oprit trenul? Cineva a tras semnalul de alarmă. Din ce vagon?... Asta e ușor de constatat; manivela semnalului nu se poate trage decât rupându-se ața înnodată cu nodul plumbuit. Cine poate ghici în ce vagon se găsește ruptă ața plumbuită? Ciudat! tocmai în vagonul de unde zburase mai adineauri pălăria lui Goe! Cine a tras manivela? Mam' mare doarme în fundul compartimentului cu pușorul în brațe. Nu se poate ști cine a tras manivela. Trenul se pornește și ajunge în București cu o întârziere de câteva minute. Toată lumea coboară. Mam' mare așază frumușel beretul lui Goe, îl scuipe pe pușor să nu-l deoache și-l sărută dulce.

1. Mai jos găsești o listă cu întâmplări din text.
  - a. Goe trage semnalul de alarmă.
  - b. Goe își exprimă nemulțumirea pentru că trebuie să aștepte trenul.
  - c. Goe se încuie în toaletă și nu mai poate să iasă.
  - d. Goe scoate capul pe fereastră și își pierde pălăria și biletul de tren.

Bifează varianta care indică ordinea corectă a întâmplărilor din text.

- A. Ordinea este: d, c, b, a.
  - B. Ordinea este: a, b, c, d.
  - C. Ordinea este: b, d, c, a.
  - D. Ordinea este: b, d, a, c.
2. Identifică trăsăturile care îl caracterizează cel mai bine pe Goe:
    - A. frumusețea și simpatia
    - B. răsfățat și prost crescut
    - C. plângăcios și plictisit
    - D. deștept și conștiincios
  3. Găsește în text două exemple de situații în care Goe încalcă reguli de comportament.
    - a. ....
.....
    - b. ....
.....
  4. Explică de ce Goe se confruntă cu un risc atunci când scoate capul pe fereastra trenului.
.....
.....
.....
  5. Biletul de tren al lui Goe are formă de dreptunghi. Pentru ca biletul să poată fi pus în panglica de la pălărie, trebuie să fie pliat la jumătate. Arată pe figura de mai jos cum poate proceda, desenând **toate** axele de simetrie.

6. Observă biletul de tren alăturat. Ar fi putut fi acela pe care l-a pierdut Goe?

Bifează caseta potrivită.

DA NU

Oferă o explicație pe baza a ceea ce ai citit în text.

.....

.....

.....

.....

7. Conducatorul spune celor trei cucoane că ar trebui să plătească o amendă de 7 lei și 50 de bani, pentru că dl Goe nu are bilet. În plus, trebuie achitat biletul de 2 lei și 50 de bani, precum și o suprataxa de 1 leu și 25 de bani.

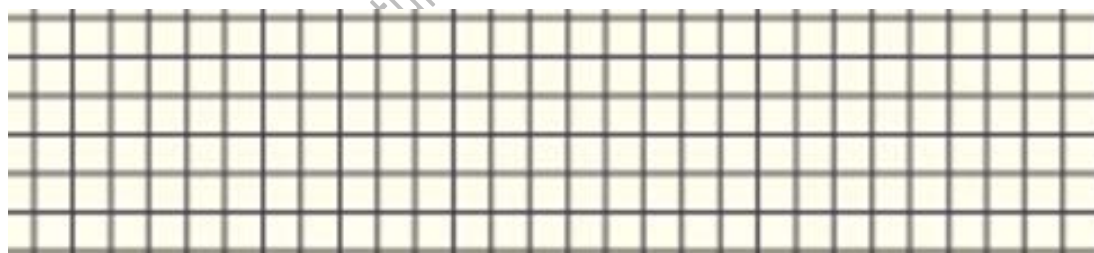
a. Calculează cât trebuie să plătească mama lui Goe în total.

.....

.....

.....

b. Reprezintă grafic prețul amenzii și prețul biletului (fără suprataxă). De câte ori este mai mare prețul amenzii față de prețul biletului?

8. Recitește răspunsurile la întrebările 1-7. Ești sigur/sigură că sunt corecte? Bifează caseta potrivită:

DA NU

9. Trenul a plecat din Ploiești la ora 7.00 și a ajuns în București la ora 9.25. Cât a durat a călătoria?

- A. 2 ore și 30 de minute
- B. 145 de secunde
- C. 145 de minute
- D. 1 oră și 25 de minute

10. Semnalul de alarmă a fost tras după ce trenul parcursese trei sferturi din distanța Ploiești-București. Știind că distanța Ploiești-București este de 60 km, câți km mai erau de parcurs până la București?

- A. 45 km
- B. 15 km
- C. 30 km
- D. 60 km

11. Scrie „adevărat” sau „fals” în dreptul fiecărui enunț de mai jos:

a. După ce s-a tras semnalul de alarmă, trenul se afla în mișcare față de copacii de marginea căii ferate.

b. Când se afla în brațele lui mam'mare, Goe era în repaus față de aceasta.

c. Când i-a zburat pălăria, Goe se afla în mișcare față de gara din Ploiești.

12. Semnalul de alarmă a fost tras de Goe? Explică pe baza a ceea ce ai citit. Fii atent la exprimare, ortografie și punctuație!

.....

.....

.....

13. Ți-a plăcut testul? Bifează caseta potrivită: DA NU

Dacă da, ce ți-a plăcut la acest test și ai dori să faci în activitățile tale din clasă?

.....

.....

.....

TEST-JOC
PARTEA a II-a

AVENTURA CONTINUĂ!

Document realizat de Institutul de Științe ale Educației în cadrul proiectului CRED

Ursul brun: recorduri românești

Record de populație

Aproape jumătate din urșii din Europa trăiesc în libertate în țara noastră. În condițiile în care ursul a dispărut din pădurile multor țări, România deține în prezent aproape 6000 de exemplare care trăiesc în sălbăticie. Acest număr reprezintă un record remarcabil. Biologii ne spun că numărul urșilor din România indică o stare de sănătate a mediului, dar dacă nu suntem atenți, echilibrul poate dispărea așa cum s-a întâmplat în alte țări. Tăierea pădurilor, extinderea zonelor locuite de oameni, vânătoria excesivă au condus la diminuarea masivă a numărului de urși bruni.

Record de salvare a puilor orfani

În județul Harghita, aproape de izvoarele Mureșului și Oltului, altfel zis, în „inima munților”, există singurul orfelinat de ursuleți din Europa. Aici sunt aduși puii rămași singuri, care, lipsiți de protecția ursoaicei, nu ar putea supraviețui până cresc mari. Leo, Gabi și alți câțiva oameni inimoși care lucrează la acest centru de ajutorare a ursuleților respectă un program și reguli foarte stricte.

Ursuleți la orfelinatul din Harghita. Sursa: https://www.youtube.com/watch?v=hQ9WkHp0KYg&list=PLCdRmZjvUGYCOtnzSN_mLXtk-KFQ6QQj&index=64

Stilul de viață este unul natural – mâncarea este crudă (mere, semințe, ghindă...), țarcurile sunt departe de zonele locuite și umblate. Astfel, doar la început, când puii sunt foarte mici, îngrijitorii interacționează cu aceștia. Ulterior, hrana le este oferită de la distanță și doar atunci când este necesar. În plus, ca și în natură, puii de urs trebuie să „muncească” pentru mâncare, să se străduiască să-și obțină porția. Iată de ce hrana este servită în copaci, ursuleții fiind nevoiți să se cațere! De la înființarea centrului, în 2004, peste 100 de ursuleți au fost ajutați să crească aici și apoi au fost eliberați în afara țarcurilor pentru a fi urși „adevărați”, în sălbăticie.

Puul sunt supravegheați de la distanță, se bucură de îngrijire medicală la nevoie și primesc mâncare cu ajutorul unei drone, atunci când încep să consume hrană solidă. Puul învață din instinct și unul de la altul cum să devină urși! Dacă îngrijitorii ar interveni în creșterea și „educarea” lor, urșii nu ar mai fi capabili să se descurce singuri în pădure.

Dacă vrei să afli mai multe despre ursuleții de la centru, poți urmări vlogul¹ **Eroi printre urși** pe youtube, unde sunt oferite noutăți în fiecare lună și, bineînțeles, imagini cu pui drăgălași!

Liberty – Cea mai mare rezervație de urși din lume

În țara noastră există cea mai mare rezervație de urși bruni, *Liberty*, situată în apropiere de Brașov. În 2018, *Liberty* a primit un certificat de excelență de la TripAdvisor², care o situează printre „cele mai frumoase, importante și demne de vizitat locuri din întreaga lume”.

¹Un vlog este un jurnal filmat pe care realizatorul îl prezintă pe internet pentru un grup de prieteni sau pentru publicul larg.

² TripAdvisor este cea mai faimoasă rețea socială de turism din lume, cu peste 315 milioane de utilizatori.

După cum se povestește pe site-ul Liberty <https://millionsoffriends.org/libearty/povestea-mayei/>, proiectul uriaș al salvării urșilor captivi are un început trist. În curtea unui hotel de lângă Castelul Bran, a trăit o ursoaică chinută. A fost ținută în condiții îngrozitoare, într-o cușcă murdară, cu bare de metal și ciment pe jos, adesea fără mâncare, fiind doar un obiect de divertisment pentru turiști și o sursă de venit pentru proprietarii hotelului. A murit în brațele Cristinei Lapis, viitoarea fondatoare a *Libearty*, care i-a dat numele Maya și care s-a străduit ani întregi să o salveze. Cristina și-a ținut promisiunea pe care i-o făcuse – că va construi un loc unde urșii vor fi liberi din nou, așa cum trebuie să fie în mod natural.

Așadar, în amintirea Mayei, cu ajutorul Asociației Milioane de Prieteni, a Primăriei Zărnești și a Organizației Mondiale pentru Protecția Animalelor, au fost puse bazele rezervației *Libearty*. Locul este minunat, se întinde pe 69 de hectare de pădure de stejar și este protejat de un gard electric. Are amenajate piscine unde urșii pot să se bucure de bălăceală și oferă toate condițiile pentru bunăstarea „locuitorilor”: hrană pe baza dietelor recomandate de specialiști, copaci de cățarat, atracții naturale felurite și, la nevoie, asistență medicală.

Până acum, la *Libearty* au ajuns 116 urși care mai înainte fuseseră captivi la circ, la grădini zoologice neîngrijite sau în cuști, pe lângă obiective turistice. Ei nu simțiseră iarba sub picioare, nu învățaseră (sau uitaseră) să alerge, să se urce în copaci și să adulmece muntele, suferind abuzuri îngrozitoare. De exemplu, lui Max, un urs care a fost ținut un timp la Castelul Peleş ca atracție de fotografiat, i-au fost înțepați ochii pentru a orbi și a nu mai face scandal la blitzurile turiștilor!

Libearty reprezintă deopotrivă un loc de siguranță pentru urșii captivi și o școală în aer liber pentru vizitatori, care pot învăța respectul față de animale și de mediu prin intermediul amenajărilor din rezervație și al poveștilor fiecărui locuitor!

Libearty nu este o grădină zoologică, dar se poate vizita după un orar strict în tururi cu ghid, pe un traseu care să nu îi deranjeze pe urși. Există chiar un mesaj special pe care aceștia ni-l comunică:

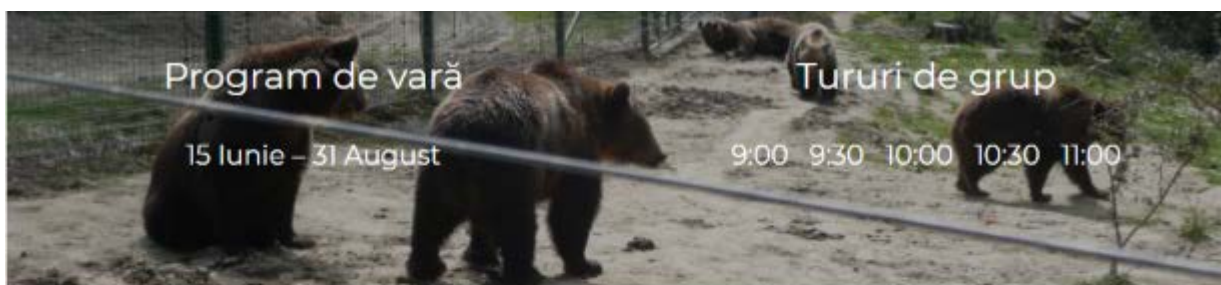
Mesajul ursuleților pentru vizitatori:

Acesta nu este zoo!
Este pădurea noastră.
Vă rugăm să o respectați!
Nu ne aruncați mâncare,
pentru că nu avem nevoie!
Vă rugăm închideți-vă soneriile telefoanelor!
Nu folosiți blițul ! Ne deranjează!
Nu mâncați și nici nu beți în fața noastră!
Este nepoliticos!
Stați împreună, urmați ghidul
și ascultați cu răbdare poveștile noastre!
Nu faceți gălăgie!
Astfel, vom ști că sunteți prietenii noștri!

sursa: <https://millionsoffriends.org/libearty/viziteaza-sanctuarul/>

Programul de vizitare diferă în funcție de sezon. Iată orele de vizitare și prețurile pentru perioada de vară, conform informațiilor de pe internet:

	Adult	Copil (5 - 18)	Student (18 - 25)
Martți - Vineri 9:00 9:30	60 RON	20 RON	35 RON
Martți - Vineri 10:00 10:30 11:00	70 RON	30 RON	45 RON
Sâmbătă - Duminică 9:00 9:30	75 RON	30 RON	40 RON

1. Să presupunem că participi la o excursie de grup, care include o vizită la sanctuarul Liberty, în ziua de marți, 18 iunie 2019, la ora 11.
  - a. Dacă autocarul ajunge în Zărnești la ora 9.47, cât timp mai este până când începe turul la rezervația *Liberty*? Scrie rezolvarea în spațiul de mai jos.

.....

.....
  - b. Cât costă, în total, biletele pentru grupul vostru care include 10 copii, 2 adulți și 2 studenți? Scrie rezolvarea în spațiul de mai jos.

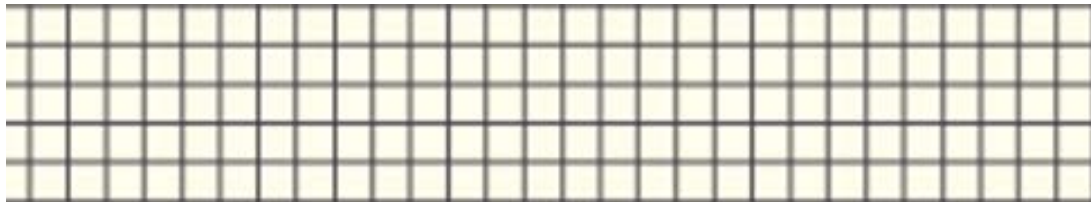
.....

.....

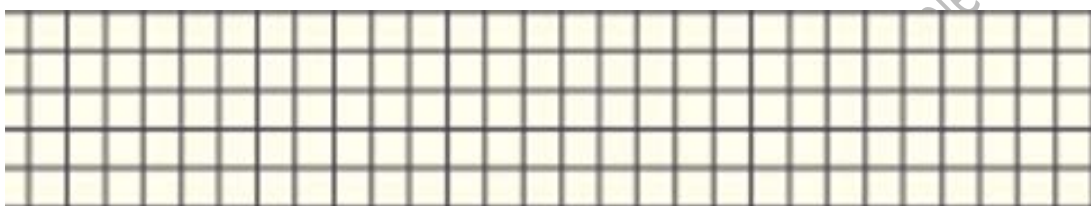
.....
2. Ce ne spune numărul urșilor din țara noastră despre starea mediului din România?
  - A. Nu e nicio legătură între starea mediului și numărul urșilor.
  - B. Urșilor nu le place mediul din țara noastră.
  - C. Mediul este foarte sănătos.
  - D. Mediul este deteriorat.
3. Urșii preferă mâncarea crudă, naturală. Ce aliment din cele de mai jos trebuie să fie evitat de către îngrijitori, în hrănirea urșilor?
  - A. fructe
  - B. miere de albine
  - C. salam
  - D. semințe

4. În dieta ursuleților de la orfelinat care sunt pregătiți pentru eliberarea în sălbăcie sunt incluse: fructe proaspete, semințe și carne. Au fost cumpărate 18 kg de carne care au costat 306 lei, 11 kg de mere care au costat 33 lei și 12 kg de semințe care au costat 132 lei. Pentru fiecare dintre următoarele întrebări, scrie rezolvarea în spațiul cu pătrățele.

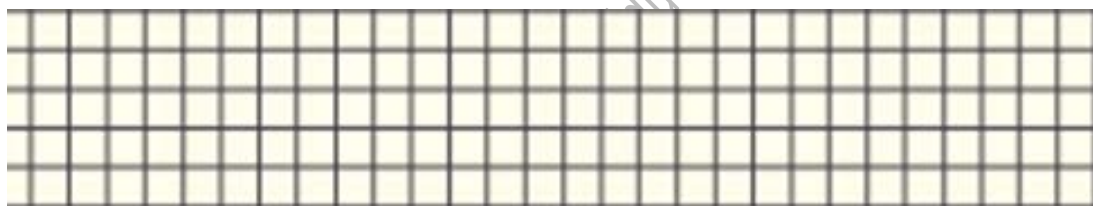
a. Cât costă 1 kg de carne?

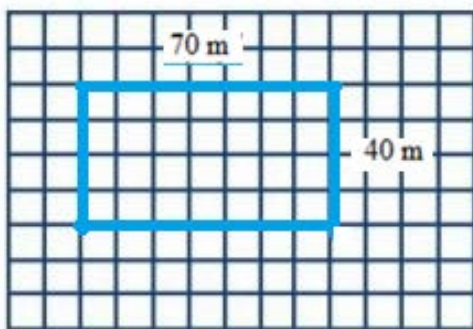
b. Cât costă 1 kg de mere?

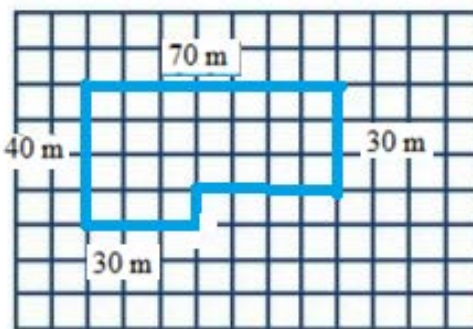
c. Cât costă 1 kg de semințe?

5. Cu ajutorul donațiilor pentru orfelinatul de urși, se va construi un adăpost pentru protejarea puilor foarte mici. Mai jos sunt desenate două modele de adăposturi, la același preț, propuse de două firme de construcții.

Desen nr. 1

Desen nr. 2

a. Ce figură geometrică recunoști în primul desen? .....

b. Care propunere dintre cele două este mai bună pentru urși? Explică de ce.

.....
 .....
 .....

6. Recitește răspunsurile date la întrebările 1-5. Ai răspuns corect? Bifează caseta potrivită.

DA

NU

7. Persoanele care lucrează în rezervația de urși din județul Harghita, respectă reguli foarte stricte.

a. Menționează două dintre regulile pe care, potrivit textului, trebuie să le respecte persoanele care lucrează în rezervație.

.....
.....

b. Formulează un motiv al respectării regulilor de către persoanele care lucrează în rezervație.

.....
.....

8. Regulile de la *Libearty* se referă și la vizitatori. Una dintre aceste reguli îi privește pe copii. Din motive de siguranță, copiii care nu au împlinit 5 ani nu pot vizita rezervația. Numește un risc la care ar putea să fie expuși copiii sub 5 ani.

.....
.....

9. Despre cei care lucrează în orfelinatul ursuleților, textul ne spune că sunt „oameni inimoși”. Menționează două trăsături pe care crezi că este necesar să le aibă persoanele care lucrează în centrul de ajutorare a ursuleților.

.....
.....

10. a. Este utilă activitatea pe care o realizează persoanele care au grijă de ursuleții de la orfelinat? Bifează caseta potrivită:

DA

NU

b. Oferă o explicație simplă pentru răspunsul tău.

.....
.....

11. Realizează un desen cu un urs vesel, așa cum ți-l imaginezi tu!

